

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

AUTORKA PRÁCE: Pojetí žárlivosti v rámci maskulinity a femininity

NÁZEV PRÁCE: Bc. Barbora Slavíčková

Diplomová práce Barbory Slavíčkové se pohybuje na psychologickém poli sekundárních emocí, kde se snaží důsledně aplikovat genderovou perspektivu. Konkrétním tématem práce je konstrukce žárlivosti v partnerských vztazích. Autorka se ptá, s jakou konstrukcí partnerské žárlivosti pracují časopisy orientované na mužské, ženské a neutrální publikum a s jakou frekvencí o partnerské žárlivosti pojednávají. Téma představuje zajímavý střípek do mozaiky poznání o tom, jak media re/produkuje genderově stereotypní představy maskulinity a femininity.

Hlavní text má rozsah 100 stran, k čemuž jsou ještě připojeny přílohy. Délka je adekvátní obsahu. Samotný text je psán relativně stručně a výstižně. Stylisticky je kvalitní, obsahuje jen velmi málo chyb a překlepů. Struktura práce je logická (až na chybějící diskusi, respektive její prolnutí s kapitolou 4.2.4). Autorka využila přes 40 publikací, z nichž zhruba třetina je cizojazyčná. V seznamu literatury je nejednotně a vůči standardním bibliografickým normám nesprávně používáno označování časopiseckých článků. V textu však autorka s publikacemi pracuje správným způsobem.

Teoretickou část považuji za zdařilou. Autorka probíhá všechna relevantní témata, která tvoří východiska jejího výzkumu (větší prostor by mohla dostat mediální produkce). V tématu emocí a konkrétně žárlivosti se opírá zejména o psychologickou literaturu, kterou ale vhodně doplňuje i příspěvky z ostatních disciplín. Představení hlavních teorií žárlivosti je přehledné a vyčerpávající. Oceňuji, že se autorka snaží o kritický pohled na standardní psychologická pojetí žárlivosti, a to zejména z pozic genderových studií. Tím lze diplomovou práci chápat jako obohacení aktuální české psychologie, v níž dosud není kategorie gender plně etablovaná. Mírnější slabinou je nedostatečně hluboká vzájemná komparace představených teorií.

Vlastní výzkum se zaměřuje na analýzu textů ze tří skupin časopisů. Zdůvodnění výzkumných otázek i výběru časopisů pokládám za dostatečné a logické. Analýzu autorka rozdělila na dvě části – kvantitativní, která přináší zejména údaje o počtu článků s daným tématem a o frekvenci klíčových témat či pojetí, a kvalitativní, která se zaměřuje na rozbor existujících diskursů o žárlivosti ve vztahu k maskulinitě a femininitě. Pojmenování obou analytických kroků je spíše orientační – v obou případech autorka primárně uplatňuje kvalitativní perspektivu a postupy. Nicméně jejich faktické oddělení je pro přehlednou prezentaci výsledků nápomocné (až na skutečnost, že pro „kvantitativní analýzu“ jsou používány kategorie, které vzešly z později představované kvalitativní analýzy).

Závěry analýzy nejsou příliš překvapující – autorka prokázala, že žárlivost je do značné míry pojímána odlišně ve spojení s ženami a s muži. Zajímavý výsledek se týká využívání odborných vstupů – z analýzy vyplynulo, že psychologické a sexuologické názory korespondují s laickými pohledy, respektive že tvoří plejádu, z níž autoři/autorky článků mohou vybrat takový, který koresponduje se záměrem článku. Odborné názory jsou tedy v článcích používány výhradně jako legitimizace autorského názoru (nikoliv jako zdroj informací).

Závěr: Diplomovou práci považuji za kvalitní. Autorka prokázala schopnost kriticky pracovat s odbornou literaturou i realizovat vlastní výzkumné šetření a výsledky přehledně prezentovat. Diplomovou práci Barbory Slavíčkové doporučuji k obhajobě. Navrhuji známku výborně až velmi dobře s ohledem na kvalitu prezentace a reakcí v rámci diskuse.